

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **Za zelenou Skuteč**, občanské sdružení, IČ: 270 18 610, se sídlem Družstevní 904, Skuteč, zast. JUDr. Ondřejem Tošnerem, advokátem, se sídlem Slavíkova 1568/23, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, za účasti osoby zúčastněné na řízení: AGILE spol. s r. o., se sídlem Mírové náměstí 133, Ústí nad Orlicí, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích ze dne 29. 11. 2007, č. j. 52 Ca 22/2007 - 48,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích ze dne 29. 11. 2007, č. j. 52 Ca 22/2007 - 48, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 26. 3. 2007, č. j. 8679-1/2007/OŽPZ, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Skuteč ze dne 15. 1. 2007, č. j. SÚ/718/06/Ká, jímž bylo povoleno pokácení celkem 50 ks stromů, keřového porostu růže šípkové a směsi okrasných keřů na pozemcích p. č. 760/1, 755/3, 755/4, 743/12 a 743/20, katastrální území a obec Skuteč, a byly stanoveny podmínky tohoto povolení.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž namítal, že povolení ke kácení dřevin lze vydat pouze ze závažných důvodů (např. pravomocné stavební povolení), které musí navrhovatel prokázat a musí existovat v době vydání rozhodnutí, neboť rozhodnutí musí vycházet ze skutkového a právního stavu v době jeho vydání. Tyto důvody však podle žalobce nejsou dány, nelze vycházet z pouhé možnosti, že důvody ke kácení mohou v budoucnu nastat. V době rozhodování správních orgánů nebyla stavba supermarketu povolena, ani umístěna, teprve probíhala změna územního plánu města. Výsledek těchto procesů nelze předjímat, stavba ještě může doznat změn. Žalobce konstatoval, že v řízení o kácení dřevin nebyla respektována

podmínka uložená v závěru zjišťovacího řízení č. j. 37147-7/2006/OŽPZ/FE, ze dne 14. 9. 2006, že v průběhu projektové přípravy by měla být prověřena možnost zachování části aleje jasanů podél komunikace. Žalobce dále namítal, že žalovaný se při rozhodování neřídil svými zjištěními ohledně estetického a funkčního významu dřevin. Správní orgány měly posoudit, zda jsou důvody navrhovatele takové intenzity, že odůvodňují kácení dřevin, jejichž estetické a funkční působení v dané lokalitě je nepochybné. Vůle vlastníka pozemku realizovat stavbu prodejny nemá podle žalobce právní význam, protože by jinak stačilo odkázat na skutečnost, že někdo chce něco stavět a řízení o kácení dřevin by nebylo nutno vést. Žalovaný nepochopil svou roli orgánu ochrany přírody a krajiny, když prvostupňovému správnímu orgánu vytkl, že se více nezabýval „zjevným respektováním vůle vlastníka“. Skutečnost, že je určité území určeno k určitému funkčnímu využití, podle žalobce neznamená, že k tomuto účelu skutečně bude moci být využito. Žalobce zdůraznil, že kdyby stanovení využití území pro určitý účel podle územně plánovací dokumentace automaticky zakládalo závažné důvody pro kácení dřevin, vedení řízení podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, by postrádalo jakýkoli smysl. Vůle stavebníka, ani územní plán nemohou podle žalobce odůvodnit povolení kácení dřevin; v daném případě, zvláště vzhledem k estetickému a funkčnímu významu dřevin, není dán závažný důvod, který by převyšoval zájem chráněný zákonem o ochraně přírody a krajiny. Kácení esteticky a funkčně významných dřevin podle žalobce nelze odůvodnit tím, že je stanovena dostatečná náhradní výsadba. Stanovení náhradní výsadby je až důsledek skutečnosti, že správní orgán došel k závěru, že dřeviny je možno (vzhledem ke splnění všech zákonných předpokladů) pokácet. Žalobce dále namítal rozpor s § 3 a § 50 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, neboť správní orgány nerozhodly na základě spolehlivě zjištěného skutečného stavu věci a relevantním způsobem nezjišťovaly závažné důvody, bez nichž nelze kácení dřevin povolit. Žalovaný se řádně a zákonně nevypořádal s námitkami žalobce, kterého tak zkrátil na právu řádného přezkumu rozhodnutí. Žalobce proto navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

V replice k vyjádření žalovaného žalobce doplnil, že nově vysázené dřeviny nebudou mít srovnatelnou funkční a estetickou hodnotu jako dřeviny stávající, a to po dobu desítek let. Poukázal rovněž na zcela jinou skladbu nově vysazovaných dřevin a jiné umístění.

Krajský soud v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích rozsudkem ze dne 29. 11. 2007, č. j. 52 Ca 22/2007 - 48, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žalovanému se náhrada nákladů řízení vůči žalobci nepřiznává. V odůvodnění rozsudku krajský soud konstatoval, že neshledal porušení práv žalobce a správní orgán prvního stupně zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro řádné rozhodnutí. Rozhodnutí obou správních orgánů obsahují všechny zákonné náležitosti, soud však přisvědčil žalobci, že mohla být podrobněji odůvodněna, nicméně tato vada není natolik závažná, aby odůvodnila zrušení správních rozhodnutí. Z obou rozhodnutí je zřejmé, že závažným důvodem pro povolení kácení dřevin je zamýšlená stavba supermarketu PLUS DISCOUNT včetně infrastruktury. Soud označil za mylné tvrzení žalobce, že pouhý záměr stavby tímto důvodem není, a podotkl, že povolení kácení dřevin musí předcházet stavebnímu povolení, resp. bez něj by stavba povolena nebyla. Podle soudu je stavba supermarketu závažným důvodem pro kácení dřevin, neboť nová prodejna může významně přispět ke zlepšení životní úrovně obyvatel v místě samém, když jim poskytne možnost bezproblémových nákupů bez nutnosti dojíždění. Rovněž lze předpokládat určitou nabídku volných pracovních míst. Soud uvedl, že z obou správních rozhodnutí je zřejmé, že funkční a estetický význam dřevin byl patřičně zkoumán, vedle Oznámení o hodnocení vlivů na životní prostředí správní orgány vycházely mimo jiné z komplexního projektu sadových a terénních úprav SO07 a dne 5. 12. 2006 bylo provedeno místní šetření. Správní orgány správně zjistily, že kácení dřevin představuje významný negativní vliv a podle doporučení bylo při místním

šetření ujednáno, že bude pokáceno o tři jasany méně. Dále bylo podrobně osvětleno, proč nelze rozsah kácení ještě snížit. Kácení dřevin bylo umožněno až v souvislosti se zahájením stavebních prací, tedy až poté, co žadatel obdrží stavební povolení a toto nabude právní moci. V řízení o stavebním povolení přitom bude podle soudu možné uložit další podmínky a omezení, která sníží případné negativní vlivy samotné výstavby prodejny a jejího provozu. Žadateli byla dále uložena povinnost náhradní výsadby v místě kácení a ve dvou dalších lokalitách a následná péče v maximální možné délce pěti let. Náhradní výsadba byla uložena ve snaze co nejvíce kompenzovat negativní důsledky kácení dřevin. Soud konstatoval, že správní orgány se žádostí o povolení kácení dřevin a námitkami žalobce zodpovědně a podrobně zabývaly, procesní práva žalobce byla respektována a kácení dřevin bylo povoleno po pečlivém zvážení jejich estetického a funkčního významu pro závažný důvod - stavbu nové prodejny zboží běžné potřeby. Soud shledal, že meze správního uvážení byly respektovány a nedošlo k jejich zneužití, ani překročení. Nedostatek odůvodnění správních rozhodnutí, spočívající v přílišné stručnosti ve vztahu k úvahám o podkladech rozhodnutí a o upřednostnění stavby před dřevinami, soud neshledal natolik závažným, aby napadené rozhodnutí zrušil, proto žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatel namítal, že se soud prakticky nezabýval jeho námitkami a převzal odůvodnění správního rozhodnutí, resp. uvedl pouze obecná a nekonkrétní tvrzení bez aplikace na danou věc a bez toho, aby bylo zřejmé, jak soud k jednotlivým závěrům došel. Ačkoliv stěžovatel v žalobě podrobně uvedl, proč musí být existence závažných důvodů prokázána v řízení o povolení kácení dřevin, soud toto pominul a pouze opakoval pozitiva navrhovaného supermarketu. Nová stavba může být podle stěžovatele důvodem pro kácení dřevin, avšak důvod musí být prokázán a musí existovat v době povolení kácení, nelze vycházet pouze z nějakého budoucího záměru. Realizaci stavby je nutno doložit alespoň rozhodnutím o jejím umístění, v daném případě však nebyla stavba supermarketu povolena, ani umístěna, dokonce nebyla ani v souladu s územním plánem. Stěžovatel namítal, že se soud nevypořádal s jeho argumentací o nutnosti vážit funkční a estetický význam dřevin ve vztahu k důvodům, jež vedou ke kácení, a zcela pominul argument, že náhradní výsadba není důvodem pro pokácení dřevin, ale až jeho případným následkem. Správní orgány podle stěžovatele nezkoumaly, zda jsou dány důvody pro kácení té intenzity, že převažují nad estetickým a funkčním významem dřevin (význam dřevin nelze vztahovat pouze náhradní výsadbě); soud se s touto námitkou nevypořádal. Stěžovatel zdůraznil, že závažné důvody nebyly v době rozhodování dány, natož prokázány, skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, tedy nemá oporu ve spisech. Stěžovatel označil za zarážející argument soudu o zlepšení životní úrovně obyvatel, což nebylo v řízení prokázáno, a podotkl, že tento spor je následkem postoje obyvatel dotčené lokality. Správní orgán měl zjistit, zda důvody ke kácení - jsou-li prokázány - skutečně povedou ke zlepšení životní úrovně, nebo zda ke zlepšení životní úrovně povede zachování dřevin. Stěžovatel poukázal na tvrzení žalovaného, že není oprávněn „*spochybňovat úmysly a vůli vlastníka pozemků*“, a konstatoval, že žalovaný bere realizaci stavby jako fakt, aniž by důvody ke kácení vážil s významem dřevin, který uznává. Stěžovatel uzavřel, že nebyly zjištěny všechny okolnosti podstatné pro ochranu veřejného zájmu, rozhodnutí správních orgánů jsou v rozporu s § 8 zákona o ochraně přírody a krajiny a krajský soud měl pro tyto vady napadené rozhodnutí zrušit. Stěžovatel navrhl, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že setrvává na právním názoru vysloveném v napadeném rozhodnutí a ve vyjádření ze dne 20. 8. 2007. Kasační stížnost považuje za nedůvodnou, neboť při řešení odvolání zvážil všechny okolnosti a skutečnosti,

kteří mu zákon umožňuje využít. Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti nevyhověl.

Osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Dne 7. 3. 2008 byl spis krajského soudu předložen Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 13. 3. 2008, č. j. 4 As 20/2008 - 75, přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. V kasační stížnosti se stěžovatel dovolává důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytykanou vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující informace podstatné pro rozhodnutí o kasační stížnosti.

Dne 9. 11. 2006 podala společnost AGILE spol. s r. o. žádost o povolení kácení dřevin rostoucích mimo les na pozemcích p. č. 760/1, 755/3, 755/4, 743/12 a 743/20 v katastrálním území Skuteč, specifikovaných v příloze k žádosti, v předpokládaném termínu březen 2007. V žádosti uvedla, že není vlastníkem předmětných pozemků a dřevin, a své právo odvozovala od Smlouvy o smlouvě budoucí kupní s Městem Skuteč. V žádosti je rovněž uvedeno, že vlastník souhlasí s pokácením těchto dřevin, toto prohlášení je nečitelně podepsáno bez uvedení jména a funkce podepsané osoby. Žadatelka odůvodnila žádost novostavbou prodejny potravin PLUS DISCOUNT včetně technické infrastruktury.

Městský úřad Skuteč následně vydal oznámení o zahájení řízení, kterým současně svolal ústní jednání spojené s místní šetřením na 5. 12. 2006 v 10:00 hod., a stěžovateli je doručil dne 20. 11. 2006. Podáním ze dne 28. 11. 2006 stěžovatel oznámil svou účast ve smyslu § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny. Ve vyjádření k zahájení řízení stěžovatel uvedl, že pro kácení není žádný závažný důvod, a požádal o vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin a jejich ekologické funkce. Požadoval, aby správní orgán zodpovědně posoudil, zda je nutno

kvůli stavbě skutečně povolit kácení všech 53 dřevin. Stěžovatel poukázal na to, že jde o přirozený izolátor hluku a lapač prachu, a považoval za nezbytné tuto poslední větší zelenou plochu na sídlišti ve stávající podobě zachovat. Místního šetření se stěžovatel nezúčastnil.

Usnesením ze dne 11. 12. 2006, sp. zn. SÚ/718/06/Ká, Městský úřad Skuteč rozhodl, že účastníci řízení jsou oprávněni navrhopvat důkazy, činit návrhy a seznamovat se s podklady pro vydání rozhodnutí ve lhůtě pěti dnů ode dne doručení usnesení. Přípisem ze dne 8. 1. 2006, sp. zn. SÚ/718/06/Ká, Městský úřad Skuteč účastníkům oznámil, že z průběhu vedeného řízení vyplynula nutnost rozšířit řízení o § 9 zákona o ochraně přírody a krajiny, a poskytl jim možnost se k tomu vyjádřit s tím, že předpokládané datum vydání rozhodnutí je 15. 1. 2006 (myšleno 2007, pozn. soudu).

Rozhodnutím ze dne 15. 1. 2007, č. j. SÚ/718/06/Ká, Městský úřad Skuteč povolil pokácení 50 ks stromů (vrba jíva 5 ks + vrba jíva keřový porost 4,0 x 4,0 m, třešeň ptačí 8 ks, jablň domácí 7 ks, hrušeň obecná 2 ks, jasan ztepilý 9 ks z původně naplánovaných 12 ks, bříza bílá 2 ks, smrk omorika 4 ks, borovice černá 8 ks, borovice lesní 2 ks, dub letní 1 ks a dub červený 1 ks), keřového porostu růže šípkové 8,0 x 8,0 m a směsi okrasných keřů 150,0 x 2,0 m, vše na pozemcích p. č. 760/1, 755/3, 755/4, 743/12 a 743/20 v katastrálním území Skuteč, obec Skuteč. Povolení udělil správní orgán za podmínek konkrétně specifikované náhradní výsadby podle § 9 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, která bude provedena po dokončení stavby prodejny PLUS a bude zkontrolována odborem stavebního úřadu při kolaudaci stavby; o vysazené dřeviny bude zajištěna následná péče po dobu pěti let. Správní orgán dále stanovil podmínku, že kácení lze realizovat až v těsné návaznosti na zahájení stavebních prací souvisejících s výstavbou prodejny PLUS, při provádění prací spojených s odstraněním uvedených stromů je nutno počínat si tak, aby nedošlo k úrazu osob nebo škodám na majetku. Poslední podmínkou bylo, že žadatel provede veškeré práce svým nákladem, zodpovídá i za případné škody nebo úrazy, vzniklé v důsledku kácení předmětných stromů. Správní orgán rovněž vyslovil, že v celém rozsahu vyhověl připomínkám stěžovatele, aby bylo provedeno vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin, které mají být káceny, a jejich ekologické funkce, posouzen vliv vykácení dřevin na místní populaci drobných zpěvných ptáků a zodpovědně posouzeno, zda je nutné skutečně povolit kácení všech 53 ks dřevin. Správní orgán současně částečně vyhověl připomínce stěžovatele, který považoval za nezbytné zachovat poslední větší zelenou plochu na sídlišti ve stávající podobě.

V odůvodnění svého rozhodnutí Městský úřad Skuteč popsal průběh řízení a uvedl, že na základě připomínky stěžovatele bylo zpracováno Oznámení o hodnocení vlivu na životní prostředí podle přílohy č. 3 zákona č. 100/2001 Sb., podle kterého rozsah kácení je poměrně významný negativní vliv, zejména s ohledem na alej jasanů podél komunikace a pás jehličnanů, plnicích především estetickou funkci a částečně oddělujících obytný dům od komunikace. Navrhovaný projekt ozelenění může pouze částečně kompenzovat rozsah kácení, a proto bylo doporučeno prověřit možnost zachování části aleje jasanů podél komunikace. Doporučení zpracovatele hodnocení vlivu na životní prostředí byla zohledněna v komplexním projektu sadových úprav vypracovaném společností BKN s. r. o. - budou realizovány sadové úpravy zejména podél okrajů parkovišť a za opěrnou zdí bude zahuštěná výsadba stromu a keřů. Při místním šetření bylo dohodnuto, že bude pokáceno celkem 9 jasanů namísto plánovaných 12 ks (celkem zůstane 6 ks jasanů z počtu 15 ks). Větší počet jasanů není možné zachovat z důvodu zásahu do rozhledových trojúhelníků vjezdu na obchvatovou komunikaci. Dále budou zachovány 4 ks jehličnanů směrem k čerpací stanici PHM. Žadatelka bude o zeleň pečovat po dobu pěti let, dále bude provedena náhradní výsadba v lokalitě sídliště „U.“ a v ulici Č.. Městský úřad vyhověl i připomínce stěžovatele ohledně ochrany ptactva, vliv na faunu a inventarizace ptactva byla provedena v rámci procesu EIA a zjištěné druhy ptáků byly

v oznámení uvedeny. Záměr neznamená ohrožení populací zvláště chráněných a regionálně vzácných druhů živočichů, včetně jejich reprodukčních prostor, přináší částečné omezení loviště některých druhů ptáků, místní dotčení populací drobných hlodavců a epigeického hmyzu v místně výstavby a částečnou ztrátu potravní niky pro ptáky, která je však nahraditelná v bezprostředním okolí zájmového území. Vlivy vlastní výstavby na populace živočišných druhů je tedy možno pokládat za málo významné až nevýznamné. Z doloženého stanoviska Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 2. 8. 2006 vyplývá, že předložená koncepce nemůže mít významný vliv na vymezené ptačí oblasti, ani evropsky významné lokality navržené ke dni 2. 8. 2006. Městský úřad vyhověl rovněž připomínce stěžovatele, aby posoudil nutnost povolit kácení všech 53 ks dřevin, když rozsah kácení zvažoval v průběhu celého řízení a při místním šetření zjistil, že mohou být zachovány ještě tři stromy z jasanové aleje podél obchvatové komunikace. Větší počet stromů není možno zachovat, budou nahrazeny novou výsadbou, která je stanovena v dostatečném rozsahu, kvalitním výsadbovým materiálem a s následnou péčí po dobu pěti let. Přípomínce stěžovatele o nezbytnosti zachování zelené plochy v stávající podobě Městský úřad Skuteč vyhověl částečně. Konstatoval, že záměr kácení předchází záměr výstavby a výsadby, stávající nadlimitní hladina hluku by měla být podle akustické studie snížena, v nejhorším případě zůstane na stejné úrovni. Uvažovaný záměr výstavby prodejny se vylučuje se zachováním zóny ve stávající podobě. Městský úřad uzavřel, že kácení dřevin bylo navrženo v rozsahu nezbytně nutném pro provedení stavby parkoviště, prodejny a vjezdu na obchvatovou komunikaci, popsaná náhradní výsadba dohodnutá při místním šetření dostatečně kompenzuje kácení dřevin. Městský úřad Skuteč proto po posouzení věci a zvážení všech důvodů a okolností žádosti společnosti AGILE spol. s r. o. vyhověl a povolil kácení v uvedeném rozsahu; současně stanovil rozsah a druhovou skladbu nových výsadeb a další podmínky provedení výsadeb a následné péče o ně.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 3. 2007, č. j. 8679-1/2007/OŽPZ, zamítl a napadené rozhodnutí v celém rozsahu potvrdil. V odůvodnění žalovaný uvedl, že žádost o povolení kácení dřevin v rozsahu 53 ks (později snížen na 50 ks) se váže k záměru města Skuteč prodat pozemky pro zamýšlenou stavbu supermarketu Plus a využít tyto pozemky v souladu se schvalovanou změnou územního plánu města. Žalovaný konstatoval, že není oprávněn zpochybňovat vůli a úmysly vlastníka pozemků k jejich využití odlišnému od stávajícího. Oznámení (ve zjišťovacím řízení) i znalecké posudky zhodnotily celkový stav a ceny dřevin jako významné, a proto byly v návaznosti na cenové kalkulace a místní poměry, s využitím části projektu stavby „Prodejna Plus Discount Skuteč“ řešící sadové úpravy, významně respektovány. Náhradní výsadba jako kompenzační opatření byla vzhledem k prostorovým možnostem uplatněna rovněž v jiných lokalitách, a to na základě odborných prací a doporučení. Žalovaný dospěl k závěru, že závažné důvody pro povolení kácení dřevin jsou v této věci dány, estetické a funkční vyhodnocení funkcí dřevin bylo provedeno několikrát, výsledkem je uznání významu dřevin a navazující a odpovídající kompenzační opatření. Žalovaný považoval ovlivnění biodiverzity v místně za méně významné, lokalita svým charakterem neodpovídá trvalému útočišti a kvalitnímu biotopu s optimální ekologickou stabilitou, poskytující dostatečné prostorové, krytové a hnízdní možnosti, protože je trvale oddělena od volné krajiny a trvale ovlivňována pohybem lidí, atp. Zjišťovací řízení proběhlo přesně podle právních předpisů a zákonných hledisek, další biologické hodnocení nebo průzkumy nebyly potřebné s přihlédnutím k zásadě procesní ekonomie. Městský úřad Skuteč podle žalovaného zjistil v potřebném rozsahu stav věci, o němž nejsou pochybnosti, přijaté rozhodnutí je v souladu s veřejným zájmem a odpovídá okolnostem daného případu. Kompenzační opatření úřad stanovil s využitím odborných podkladů, přihlédl i k projektům ozelenění města a revitalizace některých městských částí, nařízená náhradní výsadba stávající zeď nahradí. Podle žalovaného Městský úřad Skuteč správně stanovil podmínku, která váže možnost kácení předmětných dřevin až na počátek stavebních prací na stavbě supermarketu Plus. Žalovaný doplnil, že Městský úřad

Skuteč přesně neshrнул v odůvodnění rozhodnutí veškeré podklady, podle nichž rozhodoval, rovněž mohl více rozvést svou právní úvahu ve smyslu svých východisek - schvalované změny platného územního plánu (plocha bude účelově vázána pro stavbu supermarketu, resp. občanské vybavenosti) a zjevného respektování vůle vlastníka (nelze popírat vůli vlastníka prodat jej nebo využít jej za účelem výstavby, pokud je to v souladu s územním plánem a právními předpisy). Žalovaný konstatoval, že není oprávněn hodnotit změnu územního plánu, a poukázal na skutečnost, že celá akce musí být realizována až po platném převedení plochy do ploch občanské vybavenosti. Zmíněná pochybení nemají podle žalovaného takový ráz, aby odvolání vyhovělo, neboť došlo ke správnému a opodstatněnému využití § 8 a § 9 zákona o ochraně přírody a krajiny a správního řádu. Žalovaný neshledal v postupu Městského úřadu Skuteč zásadních pochybení a uzavřel, že rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu posoudil Nejvyšší správní soud jednotlivé kasační námitky a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Podle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny ke kácení dřevin je nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *ustanovení § 8 odst. 1 věty druhé zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, svěřuje orgánu ochrany přírody při rozhodování, zda povolí kácení dřevin, správní uvážení, správní orgán má tedy určitý prostor pro vlastní úvahu a tuto skutečnost musí správní soudy respektovat. Dané ustanovení však zároveň stanoví meze takové úvahy. Pro povolení kácení dřevin musí existovat závažné důvody a musí mu předcházet vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Z rozhodnutí orgánu ochrany přírody tak musí být patrné, jakou úvahou se správní orgán při posouzení těchto otázek řídil a zda význam těchto dřevin na straně jedné i závažnost důvodů pro jejich pokácení na straně druhé dostatečně zhodnotil* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 4 As 10/2007 - 109, www.nssoud.cz).

Podle § 68 odst. 1 správního řádu rozhodnutí obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků. Podle odst. 3 téhož ustanovení se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud posoudil obsah odůvodnění rozhodnutí obou správních orgánů a shledal, že správní orgány nezkoumaly, zda jsou dány závažné důvody pro pokácení dřevin, resp. ve svých rozhodnutích nepopsaly, v jakých konkrétních skutečnostech tyto závažné důvody spatřovaly a jakými úvahami se při posuzování závažnosti důvodů řídily. Z rozhodnutí správních orgánů tak není patrné, zda dostatečně a správně zhodnotily závažnost důvodů pro pokácení těchto dřevin.

Pokud mají soudy ve správním soudnictví přezkoumávat rozhodnutí vydané v oblasti veřejné správy [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], je z povahy věci nutné, aby bylo možno z přezkoumávaného rozhodnutí usoudit, z čeho správní orgán vycházel a jakými skutkovými a právními úvahami se řídil. Sémanticky vzato totiž samotný pojem odůvodnění v sobě zahrnuje požadavek, aby v něm byly uvedeny konkrétní důvody, které vedly příslušný orgán k danému rozhodnutí. Absentují-li tyto důvody a úvahy v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu, musí je soud podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost zrušit.

V projednávané věci není z odůvodnění správních rozhodnutí seznatelné, jakým způsobem správní orgány hodnotily závažnost důvodů pro pokácení dřevin, a soudy si nemohou tyto okolnosti domýšlet, jak chybně učinil krajský soud, který si nevyřčený domnělý závažný důvod pro kácení dřevin domyslel a podpořil nepodloženou argumentací o zlepšení životní úrovně obyvatel díky bezproblémovým nákupům bez nutnosti dojíždění a nabídce volných pracovních míst. Stěžovatel správně poukázal na to, že nic takového nebylo v průběhu správního ani soudního řízení prokázáno a zjevný nesouhlas některých obyvatel s výstavbou supermarketu včetně jejich snahy o zachování zeleně tyto argumenty přinejmenším relativizuje.

Krajský soud měl tedy napadené správní rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. Tuto kasační námitku Nejvyšší správní soud shledal důvodnou.

Stěžovateli lze dále přisvědčit, že estetický a funkční význam dřevin nesmí být posuzován samostatně a nemůže být snižován na pouhé kritérium pro určení rozsahu náhradní výsadby. Naopak estetický a funkční význam dřevin musí správní orgány zkoumat ve vztahu k důvodům pro pokácení dřevin a jejich závažnosti. To však správní orgány v projednávané věci neučinily, potažmo nevyjevily v odůvodněních svých rozhodnutí.

Za nesprávnou považuje Nejvyšší správní soud rovněž absolutizaci vlastnického práva a vůle vlastníka, jehož záměr prodat pozemky za účelem výstavby supermarketu zřejmě správní orgány považovaly za závažný důvod pro pokácení dřevin.

Podle § 2 odst. 4 správního řádu správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Správní orgány rozhodující na úseku ochrany přírody a krajiny jsou povinny především střežit veřejný zájem na ochraně životního prostředí a vyvažovat zájmy vlastníků, které mohou být protichůdné k zájmu veřejnému. Výstavbu supermarketu právě v místě, kam ji hodlá situovat město Skuteč a investor stavby, nelze bez dalšího považovat za veřejný zájem, neboť existence takového veřejného zájmu nebyla ve správním řízení tvrzena ani prokázána.

Podle čl. 11 odst. 3 Listiny základních práv a svobod vlastnictví zavazuje. Nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými zájmy. Jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem.

V daném případě se zákonné omezení výkonu vlastnického práva projevuje právě tím, že vlastník pozemku může pokácet stromy na tomto pozemku rostoucí pouze s povolením orgánu ochrany přírody, který musí objektivně posoudit a náležitě odůvodnit, zda zájem vlastníka na pokácení dřevin převyšuje konkurující veřejný zájem na jejich zachování. Správní orgán přitom váží estetický a funkční význam dřevin na straně jedné a závažnost důvodů pro jejich pokácení na straně druhé, aby mohl rozhodnout, zda pokácení dřevin povolí.

Nejvyšší správní soud podotýká, že je předčasné považovat za závažný důvod pro pokácení dřevin plánovanou výstavbu supermarketu, když ke dni vydání správních rozhodnutí nebyla schválena ani změna územního plánu, která by tuto výstavbu umožnila. Prováděná změna územního plánu i následné řízení o umístění stavby mohou podle názoru Nejvyššího správního soudu podstatně ovlivnit či pozměnit předpoklady, ze kterých správní orgány při vydání rozhodnutí o povolení pokácení dřevin vycházely.

Změna územního plánu musí být provedena formou opatření obecné povahy, které je přezkoumatelné soudem postupem podle § 101a a následujících s. ř. s., přičemž vzhledem k nesouhlasu mnoha osob s výstavbou supermarketu lze podání takového návrhu v dané věci předpokládat. V návaznosti na změnu územního plánu bude moct proběhnout územní řízení, ve kterém se zcela jednoznačně vymezí rozsah a situování stavby, čímž bude poprvé najisto postaveno, které dřeviny by při realizaci stavby musely být pokáceny.

Závažný důvod pro pokácení dřevin musí existovat již v okamžiku vydání rozhodnutí o povolení pokácení dřevin a nemůže být suplován podmínkou určující termín pro samotnou realizaci kácení dřevin. Podmínka, že kácení lze realizovat až v těsné návaznosti na zahájení stavebních prací souvisejících s výstavbou prodejny PLUS, byla nadto formulována velmi vágně a zahájení kácení dřevin mělo být vázáno spíše na právní moc stavebního povolení.

Nejvyšší správní soud je toho názoru, že závažný důvod pro pokácení dřevin spočívající v plánované výstavbě může být dán teprve v okamžiku, kdy nabude právní moci územní rozhodnutí o umístění této stavby.

Na okraj Nejvyšší správní soud doplňuje, že o pokácení dřevin nepožádal vlastník těchto dřevin a příslušných pozemků a správní orgány vůbec nezjišťovaly, zda skutečně existuje tvrzený smluvní vztah mezi vlastníkem pozemků a osobou, jež o kácení dřevin požádala, ani si neověřily obsah této smlouvy a práva a povinnosti, které z ní jednotlivým smluvním stranám vyplývají.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že napadené rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a krajský soud pochybil, když je podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nezrušil. Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích ze dne 29. 11. 2007, č. j. 52 Ca 22/2007 - 48, podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. Na krajském soudu tedy nyní bude, aby napadené správní rozhodnutí pro jeho nepřezkoumatelnost (§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.) zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a uložil mu, aby postupoval a rozhodl v souladu s výše uvedenými závěry.

V novém rozhodnutí ve věci krajský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 110 odst. 2 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. srpna 2008

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu